

ГОЛЕМ БИЗНИСМЕН, ДОНАТОР, ХУМАНИСТ И ВЉУБЕНИК ВО ПРОГРЕСОТ НА МАКЕДОНИЈА*

Познат и признат донатор во македонската и пошироката јавност како швајцарски бизнисмен. Бил потпретседател на Македонскиот конгрес и личност која ја афирмира македонската вистина, македонскиот народ, Македонската православна црква и Македонија.

Во поново време, еден од најзначајните и најголемите донатори, хуманисти и вљубеници во прогресот на Република Македонија, а кој живее во Европа е, секако, познатиот бизнисмен од македонско потекло, господинот Владо (Владимир) Ралев. Тој е познат и признат во македонската и пошироката јавност како швајцарски бизнисмен, човек кој многу патува, бил потпретседател на Македонскиот конгрес, со седиште во Женева (конгресот на Битов) и почесен конзул на Република Македонија во Швајцарија. Тој е човекот кој знае што сака и што прави во бизнисот и во животот, оставајќи зад себе значајно богатство во средства, но и како патоказ, односно како и на кој начин треба да се работи и заработува. Владо Ралев е личност која ја афирмира Македонија, македонскиот народ, Македонската православна црква, со еден збор македонската вистина. Неговиот авторитет, исправноста кон трудот и правилниот став и желбите кон посветла и посреќна иднина на неговата верна Македонија заслужуваат посебно внимание.

Владимир Ралев е роден во 1934 година во Гевгелија, градот на смоквите. Неговата животна историја е многу интересна и е испреплетена со безброј разновидни дејствија кои оставиле длабоки траги во неговата психа и воопшто во неговиот живот. Учел на бугарски јазик во Гевгелија кога Македонија беше под бугарска окупација, за потоа да го продолжил школувањето на македонски јазик во Велес и Скопје, каде што завршува гимназија. Патиштата го довеле во Белград каде завршува историја на уметноста и археологија на Филозофскиот факултет, како Виша школа за надворешна трговија, а во Земун добива и пилотска диплома.

Вака поткован со знаење, дипломи и искуство се втурнал во белиот свет. Во 1971 година заминува во странство и во овој долг период го прокрстари светот, меѓутоа свил гнездо во Женева, една од најубавите и најзначајните престолнини на стариот континент, каде постојано живее со сопругата Гордана и трите синови.

Според зборовите на господинот Владо Ралев, неговото потекло е од селото Д'мбени, Котурско, во Беломорска Македонија. Неговите претци дошле во Гевгелија во 1820 година, каде што широко ги вдлабиле и рашириле корените на Ралевци. Веројатно врската со селото Д'мбени е голема и во жилите на Владо Ралев тече крв како онаа на големиот донатор од македонската дијаспора - Атанас Близнаков. Исто така, тој кажува дека семејства со името Ралеви имало во Ваташа и едно семејство во Кавадарци. Под ова име имало и семејства и кај Родопите во Бугарија, во Торонто, во Љубојно - Преспа, како и на други места, меѓутоа Ралеви се најбројни во Скопје каде ги има повеќе од сто души.

Инаку, според неговите кажувања, тој бил во селото Д'мбени пред повеќе години, но се соочил со едно напуштено место во кое куќите се разурнати и е останата само црквата да ја сочува историјата на Македонецот кој во овој век присилно и со различни методи е натеран да го напушти родното огниште и да отвори домови ширум светот.

Владо Ралев е познат и признат бизнисмен кој од поодамна го вкусил печалбарскиот леб. Во почетокот имал потешкотии но, ете, со повеќе работа, знаење и среќа, бил претставник на Далечниот Исток на една голема текстилна компанија, каде поминал долг временски период, работејќи во Пакистан, Хонг Конг, Шангај, во Сингапур. Во 1980 година се вратил во Европа, каде отворил своја компанија. Во почетокот, со одредена сума пари и со помош на кредити од банките, ја формирал компанијата „Џора-трейд“ која се занимава со производство, маркетинг и менаџмент. Главната канцеларија на компанијата се наоѓа во Женева, каде работат неколку стручњаци, додека во канцеларијата за маркетинг има околу дваесетиптемина. Поголем број работници се приклучени во производствените погони во Пакистан и во Источна Африка, каде произведуваат памук и памучно предиво, сурово платно, печатено платно, обоено платно и друго, во кое производство господинот Ралев има вклучено над 200 работници, чиј број варира во зависност од сезоната и природата на работата. Во „Џора-трейд“ најблиските соработници на г-дин Ралев се Италијанци и Швајцарци од германско и француско потекло, додека на другите места во светот, главно, работат луѓе од тамошните земји.

Владимир Ралев е познат и признат донатор, но во исто време е и хуманист. Тој спаѓа во редот на луѓе кои не жеднеат за помпи, не сакаат возвишувања и го избегнуваат публицитетот. Меѓутоа, за него може многу да се пишува, бидејќи како донатор еднаш подарил 100.000 долари за развој на неговата родна земја Македонија. Од оваа сума пари, 30.000 долари му се врачени на Министерството за култура на Република Македонија за реновирање на црквата „Света Софија“ во Охрид; даде 5.000 долари наменски за ископување на амфитеатарот под Самоиловите Кули; 5.000 долари даде за хуманитарни цели за Македонците во Албанија; 2.000 долари вложи во касата на Матицата на иселениците во Македонија, со посебна намена за списанието „Македонија“, како и за други корисни цели во нашата држава. Во

последно време, главно, ја помага категоријата на посиромашни Македонци во Албанија, со посебна нагласка и помош на весниците кои излегуваат на македонски јазик во соседна Албанија и во други земји.

При секоја посета на Македонија, Владо Ралев предизвикува интерес не само во политичкиот живот, како почесен конзул на Република Македонија, како потпретседател на Македонскиот конгрес, со седиште во Женева, туку и како обичен граѓанин и бизнисмен чиј финансиски успех е резултат на бескрајната љубов кон работата, самопрегорот, чесноста, деловноста... Затоа тој е често присутен во македонските медиуми и при една пригода ќе изјави: „Бидејќи ден-денеска доста патувам по светот, па каде и да сум се нашол во приватен разговор, а јас покрај англискиот, кој одлично го говорам, се служам и со германски, француски и руски јазик, секогаш сум истакнувал дека сум Македонец. Надвор од Европа бевме малку познати како Македонци, па дури и меѓу деловниот свет. Нешто Грција со своето однесување почна да ни го дига рејтингот, барем на географските карти, разговорите кои се мачни, особено со дипломатите во Женева и со европските парламентарци кои се собираат во Стразбург, се многу долги. Многу од дипломатите нè разбираат, па дури и ја осудуваат Грција поради нејзиното ирационално однесување кон нас, но на крајот се сведува само на разговор.“

Во врска со Македонскиот конгрес со седиште во Женева, господинот Ралев како потпретседател вели дека тие се аполитична, непарламентарна и невладина асоцијација на Македонците во дијаспората, основана и водена од Македонците ширум светот. Целта на оваа асоцијација е да им помогне на оние Македонци во дијаспората, а потоа да ѝ се помогне на Република Македонија во агитацијата на македонската кауза во местата каде има македонски иселеници, како и да се помогнат социјалните установи во стариот крај, како тие често го нарекуваат. Тие не се мешаат во политиката на оној што ја води Македонија на внатрешен и надворешен план, ниту сакаат да делат некоја власт во Република Македонија. Тие ја почитуваат секоја власт, легално избрана од народот и со неа комуницираат.

Според зборовите на господинот Владо Ралев, Македонците во прекуокеанските и европските земји се важен фактор за опстојувањето на Република Македонија. Тој вели дека сметката е едноставна: има барем 50.000 души во дијаспората кои интензивно комуницираат со Македонија. Нека секој од нив во текот на годината остави по 4.000 долари, тоа е износ од двеста милиони долари. Затоа, тој порачува да се почитува печалбарскиот долар, бидејќи тој е тешко спечален ширум светот каде Македонците се виножитото во македонскиот иселенички паноптикум.

Материјалот е објавен во публикацијата “Македонски иселенички паноптикум” од Славе Николовски –Катин, Македонско научно друштво, Битола, 1996, 267-270.